

UZASADNIENIE

Powód G. M. złożył pozew o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 5 lutego 2003 roku wystawionego przez (...) Bank S.A w W., III Oddział we W., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 14 maja 2003 roku, sygn. akt I C.1852/03. W uzasadnieniu powód przyznał zawarcie w dniu 21 stycznia 1997r. z pozwaną kredytu na zakup samochodu, który został zabezpieczony cesją praw z umowy ubezpieczenia (...) Casco oraz ubezpieczeniem spłaty kredytu w P.Z.U S.A. Powód oświadczył również, że zaprzestał spłacania kredytu, a pojazd, na którego zakup został on zaciągnięty skradziono oraz zniszczono. Podkreślono, że na przedmiotowy bankowy tytuł egzekucyjny Sąd Rejonowy w Myśliborzu postanowieniem z dnia 18 czerwca 2013r. nadał klauzulę wykonalności z zaznaczeniem przejścia uprawnień na następcę prawnego (...) Bank S.A. W oparciu o powyższe orzeczenie wszczęto postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Myśliborzu Z. W. (sygn akt K.480/03).

Stronie pozwanej zarzucono przedawnienie roszczenia, gdyż wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego oraz opatrzenie go klauzulą wykonalności nastąpiło po około 5 latach od zaprzestania przez powoda spłaty kredytu. Wraz z pozewm strona powodowa wniosła o zwolnienie z kosztów sądowych oraz zobowiązanie pozwanej do przedstawienia rozliczenia z ubezpieczycielem pojazdu, który dokonując likwidacji szkody wypłacił na rzecz pozwanej odszkodowanie z tytułu kradzieży pojazdu.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania.

Uzasadniając swoje stanowisko wskazała, że bankowy tytuł egzekucyjny oraz wszczęcie postępowania egzekucyjnego nastąpiło w 2003 roku tj. przed upływem okresu przedawnienia ostatniej wymaganej raty udzielonego kredytu. Prowadzone postępowanie egzekucyjne zostało umorzone przez Komornika Sądowego Z. W. z dniem 19 lipca 2012r. i to od tej daty rozpoczyna się bieg przedawnienia.

Pismem procesowym z 19 listopada 2014r. powód oświadczył, że zawarty w dniu 12 stycznia 1997r. kredyt spłacał przez około 1,5 roku, po czym wg jego wiedzy poprzednik prawny pozwanej wypowiedział mu kredyt z obowiązkiem natychmiastowej spłaty, co prawdopodobnie nastąpiło w 1998 lub 1999 roku. Fakt ten czyni w konsekwencji całość kredytu natychmiast wymagalną, łącznie z ratami, które nie były jeszcze wymagalne przed wypowiedzeniem umowy kredytu. Powód podkreślił, że w związku z powyższym powództwo było przedawnione już w momencie wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego. Dodatkowo wskazano, że ustanowione zabezpieczenie roszczenia pozwanej w postaci zastawu rejestrowego na zakupionym (za pieniądze z kredytu) pojeździe upadło z powodu kradzieży i zniszczenia pojazdu. Nadto zawezwano stronę pozwaną do przedłożenia dokumentacji na okoliczność wykazania daty wypowiedzenia kredytu powodowi, gdyż ze względów losowych powód nie posiada przedmiotowego dowodu.

Sąd ustalił:

Powód G. M. w dniu 21 stycznia 1997 roku zawarł z poprzednikiem prawnym pozwanej umowę kredytu Nr TF/161/556/97, której treść określała cel przeznaczenia kwoty kredytu oraz jego zabezpieczenie. Załącznik do umowy stanowił harmonogram spłat zaciągniętego kredytu w 72 ratach, z których ostatnia była wymagalną na dzień 21 stycznia 2003r.

(umowa, k. 8-9 akt, harmonogram spłat kredytu k. 84 akt)

W związku z powyższym poprzednik prawny pozwanej w dniu 5 lutego 2003 roku wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, który w dniu 14 maja 2003 roku został zaopatrzony

w klauzulę wykonalności przez Sąd Rejonowy w Bytomiu.

(bankowy tytuł egzekucyjny, k. 10, postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności k.11-12)

Na mocy tego tytułu wykonawczego strona pozwana wszczęła wnioskiem z dnia 2 lipca 2003r, egzekucję u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Myśluborzu Z. W.. Postanowieniem z dnia 19 lipca 2012 roku wobec stwierdzenia bezskuteczności dalszej egzekucji komornik sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne i zwrócił wierzycielowi tytuł wykonawczy.

(wniosek o wszczęcie egzekucji k. 1 akt K.480/03, karta rozliczeniowa sprawy K. 480/03 k. 17-22 akt, postanowienie z 19 lipca 2012r. k.204 akt K. 480/03)

Ze względu na przekształcenie strony pozwanej w Bank (...) S.A we W. postanowieniem z dnia 18 czerwca 2013r. Sąd Rejonowy w Myśluborzu postanowił o nadaniu klauzuli wykonalności na bankowy tytuł egzekucyjny z 5 lutego 2003r. z zaznaczeniem przejścia uprawnień na pozwaną.

(postanowienie z 18 czerwca 2013r. I C. 843/13 k. 13-16 akt)

Sąd zważył:

Powództwo jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

Jako podstawę prawną wnoszonego żądania powód wskazał art. 840 § 1 pkt 1 kpc.

W myśl tego przepisu dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście.

Zdarzeniem, na którym oparto klauzulę wykonalności, jest bankowy tytuł egzekucyjny. Należy podkreślić, iż dłużnik nie może w drodze tego powództwa zmierzać do wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia sądu stanowiącego tytuł egzekucyjny (tak m.in. wyrok SN

z dnia 12 grudnia 1972 r., II PR 372/72, OSP 1973, z. 11, poz. 222), ale może przeczyć treści innych tytułów egzekucyjnych, których nie chroni prawomocność materialna czy zawisłość sporu, m.in.: ugody sądowej, ugody zawartej przed sądem polubownym, aktu notarialnego, bankowego tytułu egzekucyjnego (postanowienie SN z dnia 27 listopada 2003 r., III CZP 78/03, Prok. i Pr.-wkł. 2004, nr 6, poz. 36). Podstawa powództwa, o której mowa w art. 840 § 1 pkt 1 kpc, zawiera możliwość wykazania, że sam tytuł egzekucyjny nie odpowiada rzeczywistemu stanowi rzeczy. Powód podważając istnienie obowiązku stwierdzonego bankowym tytułem egzekucyjnym powoływał się na zarzut jego wystawienia pomimo przedawnienia roszczenia.

Zarzut przedawnienia strona powodowa uzasadniła treścią art. 125 kodeksu cywilnego. W myśl tego przepisu roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu chociażby termin przedawnienia tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu.

Bezspornym było, że powód zawarł z poprzednikiem prawnym pozwanej umowę kredytu, którego pomimo ciężącego na nim obowiązku nie spłacił. Bezspornym między stronami był również fakt przejścia uprawnień wynikających z niniejszej umowy po (...) Bank S.A na rzecz pozwanej Bank (...) S.A.

Jednakże celem rozstrzygnięcia sporu w przedmiocie przedawnienia roszczenia strony pozwanej należało odnieść się do zasadniczej kwestii wypowiedzenia umowy przez poprzednika prawnego pozwanej, która postawiłaby w stan wymagalności ze skutkiem natychmiastowym całość zobowiązania łącznie z wierzytelnościami przyszłymi bez względu na ich wymagalność określoną w umowie.

Powód oświadczył, że do wypowiedzenia mu kredytu doszło w roku 1998 lub 1999r. nie przekładając jednak na ten fakt żadnych dowodów. Ograniczono się jedynie do oświadczenia, że posiadana przez powoda dokumentacja związana z umową kredytu uległa zniszczeniu podczas zalania piwnicy, w której była przechowywana. Należy w tym miejscu podkreślić, że powołując się na fakt zalania piwnicy, którego konsekwencją była utrata dokumentacji powód nie wskazał zarówno daty kiedy doszło do tego zdarzenia jak i żadnego dokumentu za poparciem tego faktu, ograniczając się jedynie do oświadczeń. Wobec powyższego należy uznać że powód będący reprezentowanym w niniejszej sprawie przez profesjonalnego pełnomocnika uchybił ciężącemu na nim obowiązkowi wynikającemu z art. 6 k.c., który na osobę wywodzącą z danego faktu skutki prawne nakłada obowiązek jego nie udowodnienia, o czym powód winien zostać poinformowanym przez reprezentującą go radcę prawną.

Fakt niewykazania okoliczności powodujących zniszczenie dokumentacji kredytowej rzutuje na ocenę tezy o wypowiedzeniu umowy przez bank ze skutkiem natychmiastowym w roku 1998 lub 1999, na co wskazuje powód.

Dodatkowo uwagę Sądu zwrócił fakt, że na etapie wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego oraz nadania mu postanowieniem Sądów klauzuli wykonalności oraz klauzuli wykonalności z przejściem uprawnień, jak również podczas całego przebiegu postępowania egzekucyjnego powód nie podnosił zarzutu przedawnienia roszczenia.

Należy podkreślić, że istotą postępowania opartego na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. jest właśnie wykazanie przez powoda (dłużnika wskazanego w tytule wykonawczym) niewystąpienia zdarzeń, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności (m.in. kwestionowanie istnienia lub zakresu obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym). Dotyczy to także istnienia odpowiedniej struktury zadłużenia (np. wysokości głównej sumy kredytu, odsetek i ich postaci, opłat, prowizji). W ocenie Sądu powód nie sprostował wspomnianemu ciężarowi dowodu

W tej sytuacji orzeczono jak w sentencji.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 kpc. Na koszty składało się wynagrodzenie pełnomocnika powoda w wysokości 2.400,00 zł ustalone zgodnie z § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013.461 ze zm.) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa. Wprawdzie powód został zwolniony od opłaty sądowej jednakże w myśl art. 108 ustawy o kosztach sądowych sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2014r., poz. 1025 ze zm.) zwolnienie od kosztów sądowych nie zwalnia strony od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi. W ocenie Sądu przyczyny usprawiedliwiającej ubieganie się przez stronę o zwolnienie od kosztów sądowych nie wystarczą, by wyłączyć działanie ustanowionej w art. 98 § 1 k.p.c. reguły, że ten kto przegrał spór zwraca koszty procesu temu, czyje racje zostały uznane za słuszne. Sąd może uwolnić stronę od obowiązku zwrotu kosztów procesu na podstawie art. 102 k.p.c., jeśli stwierdzi, że zachodzi "wypadek szczególnie uzasadniony". Rozważając wszystkie okoliczności niniejszej sprawy Sąd uznał, iż taki wypadek nie zachodzi.